

[Ministeren for Grønland.]

Forøgelsen af rejefiskeriet skyldes såvel igangsætningen af nye rejefabrikker i Diskobugt-området som indsættelsen af det meget betydelige antal både, der er anskaffet med støtte fra staten. Udviklingen må nok forklares med en meget gunstig prisbevægelse for disse produkter og fremkomsten af nye fiskemetoder.

Inden for landbrugserhvervet var der i fåreavlen en opadgående tendens i 1960-66; således steg indhandlingen af fåre- og lamme-kød fra ca. 500 tons til ca. 800 tons. I 1967 reducerede en meget hård vinter fårebestanden med ikke mindre end to tredjedele. Efter katastrofevinteren har man påbegyndt genopbygningen af bestanden og har nu på ny haft nogle gode år.

I de senere år har KGH solgt omkring 60.000 sælskind, 40.000 ræveskind og 20-30 bjørneskind. I 1967 og 1968 faldt sælskindspriserne som følge af kampagnen mod sældrabene ved den canadiske kyst, men priserne er senere stabiliseret, og de sidste auktioner har givet helt gode resultater.

Inden for renavlen slagtes nu imellem 2.000 og 3.500 dyr om året, og de fremtidige økonomiske muligheder for renavlen skønnes at være gode.

Allerede i 1950'erne var man kommet langt med sygdomsbekæmpelsen og med opførelsen af hospitalet i Christianshåb og sundhedsmedhjælpereskolen i Godthåb; i 1960'erne kan man vist siges at have nået en forsvarlig standard. Tuberkulosen er nu under kontrol. I 1950 skyldtes ca. $\frac{1}{3}$ af samtlige dødsfald tuberkulose, mens der i dag kun dør 1 a 2 om året af tb. Dronning Ingrid's hospital i Godthåb, der jo oprindeligt blev opført som tuberkulosesanatorium, er for længst gået over til at fungere som et almindeligt landshospital.

Som nævnt er den største indsats i 1960'erne nok sket inden for uddannelsesområdet. Antallet af skolebørn er næsten fordoblet fra 1960 til 1968, og denne stigning har gjort det vanskeligt samtidig at indføre standardforbedringer og udvidelser af undervisningstiden. Med den ny skolelov af 1968 lykkedes det imidlertid at få skabt et bedre grundlag, idet loven bl. a. gav mulighed for oprettelse af børnehaveklasser, 8., 9. og 10. klasser samt realafdelinger. Bestræbelserne for at forbedre uddannelsesmulig-

hederne har vundet genklang hos befolkningen. Således kan jeg f. eks. nævne, at mens kun godt 100 af de 600 elever, der i 1960 forlod børneskolens 7. klasse, fik fortsat undervisning, fortsatte i 1968 500 elever eller 65 pct. af hele årgangen i 8. klasse. Et stigende antal unge sendes herved til kortere eller længere skolegang og til faglig uddannelse, og med oprettelsen af den nye centralfagskole i Godthåb i 1969 håber vi at have nået et afgørende vendepunkt i erhvervsuddannelsen, som vil komme til at betyde en øget tilgang af kvalificeret grønlandsk arbejdskraft til arbejdsmarkedet.

Realindkomsten pr. indbygger er fordoblet for den grønlandske befolkning i perioden 1960-68, altså en meget hastig udvikling. Den væsentligste stigning i indkomsterne indtraf i 1964-65 efter forslag fra Grønlandsudvalget af 1960, der som bekendt fandt, at en øjeblikkelig forhøjelse af levedoden i Grønland var nødvendig for i det hele taget at bringe befolkningen op på et forsvarligt stadi, men som i øvrigt anbefalede, at fremtidige real-lønsforbedringer blev gjort afhængige af stigninger i produktiviteten i Grønland.

Medens udviklingen i levedoden i 1950'erne især var præget af en stærk stigning i offentlige ydelser og en mindre stigning i de private indkomster, var det omvendt i 1960'erne. Stigningen i det offentlige konsum pr. indbygger udgjorde i perioden 1960-68 godt 60 pct., og i alt er der tale om en stigning i levedoden på ca. 80 pct. Denne stigning er nok større end i resten af Danmark, men man må her erindre, at levedoden i Grønland i forvejen jo ligger betydelig under levedoden i den øvrige del af landet.

Ja, dette var nogle hovedtræk i den udvikling, der er sket i Grønland i 1960'erne, og jeg skal nu på den således givne baggrund omtale nogle af de vigtigste problemer og opgaver, som vi står over for nu ved overgangen til 1970'erne.

En af de ting, som ligger os mest på sinde, er naturligvis at vurdere, i hvilket omfang det grønlandske erhvervsliv i fremtiden selv vil være i stand til at bidrage til en stigning i befolkningens levestandard. Der er for mig ikke nogen tvivl om, at fiskeriet er og fortsat, så langt vi kan se frem, må være hovederhvervet i Grønland. Reje- og laksefiskeriet giver gode indkomster, men er stærkt sæsonpræget og gør det ikke muligt at skabe